

Aan de Koning

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector staats- en
bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Registratienummer
2127060

Datum 3 oktober 2017
Onderwerp Nader rapport inzake het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op het notarisambt in verband met het inrichten van een fonds voor niet-verhaalbare noodzakelijke kosten voor de continuïteit en kwaliteit van protocollen en voor de vergoeding van de kosten voor toezicht en tuchtrechtspraak.

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 23 februari 2017, nr. 2017000337, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 7 april 2017, nr. W03.17.0044/II, bied ik U hierbij aan.

Het voorstel heeft de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Afdeling) aanleiding gegeven tot het maken van een opmerking over het feit dat (het bestuur van) de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) de bevoegdheid krijgt om voor het op grond het voorstel in te richten fonds een bijdrage te heffen van haar leden en de verkregen gelden te beheren zonder dat de leden daarop direct invloed kunnen uitoefenen. Deze bevoegdheid dient volgens de Afdeling, vanuit het oogpunt van rechtszekerheid, preciezer wettelijk te worden begrensd dan thans wordt voorgesteld.

Ook adviseert de Afdeling het beheer van de middelen ter dekking van verschuldigde kosten voor toezicht en tuchtrecht aan de Staat niet onder dit fonds te brengen, maar de daarvoor in de Wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen getroffen voorziening te handhaven.

De Afdeling is van oordeel dat het voorstel aanpassing behoeft en dat de toelichting op bepaalde punten dient te worden aangevuld. Graag ga ik op de door de Afdeling gemaakte opmerkingen in het navolgende in.

1. Clausulering bevoegdheid t.a.v. fonds

In het wetsvoorstel is bepaald dat de KNB, door de inrichting van een fonds, een financieel vangnet moet creëren voor de kosten die als gevolg van mogelijke fouten in de ambtsuitoefening door notarissen ontstaan. De Afdeling stelt vast dat op grond van artikel 87 van de Wet op het notarisambt (Wna) de KNB jaarlijks bijdragen kan heffen van haar leden ter dekking van de kosten die de KNB maakt als gevolg van de haar bij wet opgedragen taken. De Wna bepaalt dat de

algemene ledenvergadering van de KNB, op voorstel van het bestuur, de hoogte van deze bijdragen voor het boekjaar vaststelt. Het wetsvoorstel vult dit aan door te bepalen dat het bestuur van de KNB ter financiering van het fonds de bijdrage van de leden van de KNB vaststelt. De Afdeling meent dat de maatstaf tot vaststelling van deze bijdrage en de voorwaarden waaronder het fonds tot uitkering mag overgaan in ieder geval in de wet geborgd zouden moeten worden, teneinde de bevoegdheid van het bestuur te clausuleren.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht
Datum
3 oktober 2017

Aan dit advies van de Afdeling is tegemoet gekomen door aan het voorgestelde artikel 88a van de Wna enkele nadere eisen toe te voegen. Het bestuur van de KNB wordt verplicht het fonds zo in te richten dat hierop voldoende toezicht door de leden van de KNB mogelijk is. In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt geschetst hoe dit kan worden uitgewerkt. De KNB is voornemens het fonds onder te brengen in een stichting. Hierbij zal een personele unie worden aangegaan met de KNB. Dit betekent leden uit het bestuur van de KNB zitting zullen hebben in het bestuur van de stichting. De opdracht in het wetsvoorstel aan het bestuur van de KNB om een reglement op te stellen met de werkwijze van het fonds en de voorwaarden waaronder uitkeringen uit het fonds plaatsvinden, is aangevuld met de bepaling dat hierbij in ieder geval wordt geregeld dat het fonds altijd over voldoende middelen zal moeten beschikken om aan de gestelde doelen te kunnen voldoen.

2. Kosten toezicht en tuchtrecht

De Afdeling gaat in het advies in op de in de memorie van toelichting gekozen aanduiding voor het fonds. Daar wordt gesteld dat sprake is van een garantiefonds. De Afdeling merkt op dat het oneigenlijk is om de kosten voor toezicht en tuchtrecht die de KNB aan de Staat moet vergoeden te voldoen uit een garantiefonds, omdat een garantiefonds doorgaans is bedoeld garant te staan voor de verwezenlijking van onzekere risico's, terwijl de kosten voor het toezicht en tuchtrecht op het notariaat jaarlijks te betalen kosten zijn, waarvan vaststaat dat ze worden gemaakt. De Afdeling adviseert het beheer van de middelen ter dekking van de kosten voor toezicht en tuchtrecht aan de Staat niet in een garantiefonds onder te brengen, maar daarvoor de in de Wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht juridische beroepen getroffen voorziening te handhaven.

De Afdeling stelt terecht vast dat de kosten voor toezicht en tuchtrecht jaarlijks door de KNB te betalen kosten zijn en derhalve niet een onzeker risico vormen. Het bestuur van de KNB heeft voor de instelling van een aparte voorziening voor de voldoening van de kosten voor toezicht en tuchtrecht gepleit, omdat moet worden voorkomen dat door interne discussie hierover binnen de beroepsgroep de nakoming door de KNB van haar financiële verplichtingen aan de Staat in gevaar komt. Aangezien in de nakoming van deze financiële verplichting geen vrije beslissingsruimte ligt waarin de leden van de KNB een rol hebben, en om te verzekeren dat de KNB deze verplichting altijd kan nakomen, is in het wetsvoorstel in artikel 87, tweede lid, bepaald dat het bestuur van de KNB de bijdrage van de leden ter dekking van deze verplichting vaststelt. Om uitvoeringstechnische redenen kan het nodig zijn om het geld voor de voldoening van de kosten voor toezicht en tuchtrecht onder te brengen in een van de andere middelen van de KNB afgescheiden vermogen. Daarom voorziet het wetsvoorstel ook in de mogelijkheid voor het bestuur van de KNB de voor het voldoen van de kosten van toezicht en tuchtrecht te heffen ledenbijdragen, af te zonderen van de

ledenbijdragen als bedoeld in artikel 87, eerste lid, van de Wna door deze bijdragen onder te brengen in het in dit wetsvoorstel geïntroduceerde fonds. Daarmee is het fonds dat met dit wetsvoorstel wordt ingesteld meer dan een garantiefonds. Teneinde dit te verduidelijken is in de aangepaste memorie van toelichting gekozen voor de aanduiding kwaliteitsfonds. De betreffende gelden zijn namelijk allemaal bedoeld voor uitgaven die bijdragen aan de kwaliteit van en het vertrouwen in het notariaat. Het mogelijk onderbrengen in dit fonds staat er niet aan in de weg dat de gelden voor de verschillende verplichtingen van het fonds herkenbaar op gescheiden rekeningen worden bewaard.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Staats- en
bestuursrecht
Datum
3 oktober 2017

Aan de redactionele opmerking van de Afdeling is geen gevolg gegeven. De reden hiervoor is dat de hierboven beschreven verschillende mogelijkheden voor het gebruik van het kwaliteitsfonds door het vervallen van de toevoeging 'in ieder geval' in het voorgestelde artikel 88a te zeer zouden worden beperkt. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om aan het wetsvoorstel een artikel ter herstel van een kleine omissie in de Wet houdende wijziging van de Wet op het notarisambt en enkele andere wetten in verband met de mogelijkheid tot herziening van pensioenfondsen voor het notariaat (Stb. 2016, 375), toe te voegen.

Nadat het advies van de Afdeling was ontvangen is alsnog besloten het deel van het oorspronkelijke wetsvoorstel dat betrekking heeft op het samenvoegen van de commissie toegang notariaat en de commissie van deskundigen voor het notariaat, niet op te nemen in het onderhavige voorstel. De reden daarvoor is dat is gebleken dat in het kader van de zorgvuldige voorbereiding van een vloeiende overgang van de werkzaamheden van de huidige commissies naar de nieuwe commissie nadere praktische uitwerking en uitgebreidere voorbereiding nodig zijn, die mogelijk aanvullende wettelijke maatregelen vergen.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok